

τὸ νεκροταφεῖο ὅλες μὲ κρίνους εἰς τὸ χέρι, καὶ ἡ Μπάμπω ἐπροχώρησε καὶ ἐστάθη εἰς τὴ γωνία τῆς μάνδρας.

Μόλις ὁμως ἐκάναμε ὀλίγα βήματα, βλέπομε τὸν γέροντα φύλακα ξερό-ξερό μὲ τὸν κορμὸ κυρτό καὶ τὰ πόδια ἀνοικτὰ γιὰ νὰ μὴ χάσῃ τὴν ἰσορροπία, καὶ τσακισμένα σὰν τέσσαρα σὰν νὰ ἐπρόκειτο νὰ καθίσῃ, νὰ θέλῃ νὰ τρέξῃ καὶ νὰ μὴν ἵμφορεῖ οὔτε νὰ περιπατήῃ ἐλεύθερα, νὰ ἔρχεται κατ' ἐπάνω μας ἀφρισμένος. Ἄχ! παληόπαιδα, ἔλεγε σηκώνοντας ἀπειλητικὰ τὰ χέρια μὲ ἀνοικτὰ τὰ κοκκαλιασμένα δάκτυλα. Ἄχ καὶ νὰ σὺς ἔπιανα! ἀφανίσαιτε πῆλι τοὺς τάρους! Εἶναι τώρα τόσες φορὲς ποὺ μοῦ παίζατε αὐτὸ τὸ παιγνίδι, καὶ κάθεστε κα' ὅλας καὶ μὲ καροῖδευετε, γιατί ἔρερετε ὅτι δὲν ἔχω τὰ πόδια σας καὶ θὰ μοῦ φύγετε πάλι.

Ἡ μικρὴς, τρομαγμένης ἔτρεξαν στὴ Μπάμπω, ἡ ὁποία τὰ ἔχατε ὅταν ἀκουσε τῆς φωνῆς.

—Τὶ τρέχει! λέγει μὲ τρομοσυσμένη φωνή πλέον κίτρινη ἀκόμα· εἶδατε τίποτα; Καὶ τὰ μάτια τῆς ἔβγαζαν ἔξω ἀπὸ τὸν τρόμο· ἀμ' καλὰ σὺς τὰ ἔλεγα ἐγώ.

—Μὴν κάνεις ἔτσι Μπάμπω· τίποτα δὲν εἶδαμε· μόνο ὁ γέρος ὁ φύλακας νομίζει ὅτι ἐμεῖς ἐκόψαμε τοὺς κρίνους ἀπὸ τὰ μνήματα· φαίνεται ἐκεῖνοι οἱ μάγκες ἀπὸ ἐδῶ θὰ τοὺς ἔχουν κλέψῃ.

—Καὶ τί γάδονται τὰ εὐλογημένα καὶ δὲν φεύγουν, εἶπε, καὶ ἀπεφάτισε νὰ ἔλθῃ νὰ μῖς ὑπερασπισθῇ.

—Μπάμπω μὴ φεύγεις, ἐφώναζαν τὰ μικρὰ μὲ κλάμματα, ἀκοῦς πῶς φωνάζει ὁ γέρος; ἐμεῖς μέσα δὲν μπαίνομε, ἔλεγαν καὶ τὴν τραβοῦσαν ἀπὸ τὸ φόρεμα. Αὐτὴ ἡ Μοιραία φταίει ποὺ ἀντὶ νὰ βγῇ ἔξω, ὅλο καὶ μέσα ἔχονότανε, γιὰ νὰ μὴ περᾶτὴ λέει κανεὶς καὶ ἰδῇ ποὺ μῖς βροῖζει ὁ γέρος καὶ γίνωμε ρεζίλι.

Μὰ ἡ Μπάμπω πλέον λογικὴ αὐτὴ τὴ φορὰ, ἀπεφάτισε νὰ ἔλθῃ νὰ μῖς γλιτώσῃ ἀπὸ τοῦ στραβοῦλιακα τὰ χέρια, ὅπως ἔλεγε, ποὺ δὲν βλέπει ὅτι ἔχει νὰ κάμῃ μὲ ἀρχοντόπουλα, ποὺ πῖν νὰ δώσουν καὶ ὅχι νὰ πάρουν. Ἐν τῷ μεταξὺ ἔβγῃ καὶ ἡ γυναῖκα του καὶ τὸ κοριτσάκι, γιὰ τὸ ὁποῖο εἶχε γίνῃ ὅλη αὐτὴ ἡ ἐκτραπεῖα, τὸ ὁποῖον σὰν μῖς εἶδε, ἔτρεξε νὰ μῖς χαιρετήσῃ γαλαττὸ καὶ χαροῦμενον, πηλῆμα ποὺ ἔκαμε τὸ γέρο νὰ παύσῃ τέλος τῆς φωνῆς, καὶ ἔτσι εἰμπορέσαμε νὰ ἐξηγηθῶμε. Ἐδώσαμε τὰ ροῦχα εἰς τὴ μικρὴ, καὶ ἡ εὐχαρίστητις ποὺ αἰσθανθήκαμε γιὰ τὴ χαρὰ τοῦ πτωχοῦ, μῖς ἔκαμε νὰ λησμονήσωμε τῆς φωνῆς καὶ τῆς κατάρξεως τοῦ γέροντος.

καὶ νὰ γελοῦμε μόνον γιὰ τὸ κομικὸ ἐπεισόδιον.

Καὶ τώρα, ἀκούσθηκε τῆς Μπάμπως ἡ φωνή, πετάχτη τα τὼν σκουλικιῶν τὰ θρέμματα.

—Ποῖος θέλει κρίνους, ἐφώναξαν μερικεῖς, εἶναι γιὰ πέταμα.

—Ἐγώ-ἐγώ, εἶπα.

—Ναί, δώσατέ τους τῆς γιὰ νὰ μὴ κλάψῃ ὅταν τοὺς ἰδῇ πεταμένους. Καὶ τοὺς ἐμάζευσαν ὅλους.

—Βλέπετε Μπάμπω, ὅχι μόνον δὲν τοὺς πετᾷ, ἀλλὰ στοιχηματίζω ὅτι θὰ τοὺς ἀπαθανάτισῃ κα' ὅλας.

—Τί πάει νὰ πῇ πάλι αὐτό, ποῦ μ' ἐκολάτατε σήμερα παιδιὰ μου.

—Νά, θὰ τοὺς κἀνῃ τουρσί, εἶπε μία.—Ὅχι, θὰ τοὺς βαλπαλώσῃ, εἶπε ἄλλη.—Οὐφ, τί σαχλές! μὴ τῆς ἀκοῦς Μπάμπω, εἶπε τρίτη, θὰ τοὺς «φουτογραφίσῃ».—Δὲν μοῦ λές, εἶνε φόβος νὰ βγῇ βουκόλακας μέσ' ἀπὸ ζωγραφισμένο κρίνο;

Καὶ τὰ γέλοια, καὶ τὰ πειράγματα, καὶ ἡ εὐθυμία, ἐξακολουθοῦσαν ἕως ὅτου ἐφθάσαμε εἰς τὴν ἐκκλησίαν ὅπου ἔβαλαν τὸν ἐπιτάφιο.

Τὴν ἄλλην ἡμέρα, τὸ πρωῒ τοῦ μεγάλου Σαββάτου, ἐνῶ ἐκτυποῦσαν χαρμόσυνα ἢ καμπάνες, καὶ τὰ βάρβαρα μπάμ-μπουμ ἐγέμναν τὸν ἀέρα μὲ τὸν ἀπαίσιον κρότον των, καὶ ἡ μουσικὴ τῆς φρουρῆς ἔπαιξε τὸ ἐθνικόν, καὶ ἐνῶ εἰς τὴν κουζίνα ἔβαφαν τ' αὐγά, καὶ ἀπὸ τὸν φούρνο κατέφθαναν τὰ ψωμιά καὶ τὰ τσουρέκια, καὶ εἰς τὴν αὐλὴν ἐτοίμαζαν τὸ ἀρνί, ἀδιάφορη εἰς ὅλη αὐτὴ τὴν προετοιμασίαν ποὺ ἐγένετο γιὰ τὴν μεγάλη ἐορτὴ τῆς κοιλίας μᾶλλον παρὰ τῆς ἀγάτης, κλεισμένη, ἐξωγραφίσα ἱριδες γιὰ πρώτη φορὰ εἰς τὴ ζωὴ μου.

Πέρασαν χρόνια, εἶχαμε μεγαλώσει πλέον, μὰ πάντα ὅταν ἐπερνοῦσαμεν ἀπ' ἐκεῖ κάποια θὰ ἔλεγε: Ὁ γέρος, ὁ γέρος τοῦ νεκροταφείου ἔρχεται....

★

Ὁραῖα ἱριδες ποῦ ἀπ' τὰ χέρια πιασμένες χορεύετε τριγύρω εἰς τὴ σκιερὴ τοῦ κήπου γωνιά, καὶ ἀκολουθεῖτε μὲ ἥρεμες καὶ μαλακὰς κινήσεις τὴ μουσικὴ ποῦ ἡ δροσερὴ αἰθρα ἢ βραδινὴ σὺς παίζει, αἰσθάνομαι τὴ ἐκφράζει ὁ χορὸς σας, καὶ ἡ μορφὴ σας ἢ σοβαρὰ καὶ μελαγχολικὴ; διαβάζω μὲς τὰ μάτια σας, τὸ λέτε εἰς τὴν εὐκάλυπτο, τὴν νύμφη αὐτὴ τὴν ἀργυρὴ ποῦ ἔχει γεμμένα τὰ κλαδιά καὶ συγοκλαίει σὰν ἱτιά. Ὅμως μόνον φαιδρότητα σέμει χαρίζετε, ὠραῖα ἱριδες!

ΜΟΙΡΑΙΑ

* ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΓΝΩΜΑΙ *

ΔΩΔΕΚΑΤΟΣ;

ΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Δωδέκατος ἢ κατ' ἀνώτερον αὐξήοντα ἀριθμὸν πρέπει νὰ ὀνομασθῇ ὁ νέος ἡμῶν βασιλεὺς Κωνσταντῖνος. Ἡ γέννησις τοῦ ζήτημα ἐπὶ τῇ ὀνομασίᾳ αὐτοῦ. Ἡ «Πεννηκοστή» ἀπερβύθη εἰς τοὺς εἰδικούς παρ' ἡμῶν ἱστορικούς τὸ ἐρώτημα: Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος, ὁ τελευταῖος Ἀυτοκράτωρ

τοῦ Βυζαντίου ἦτο ΙΑ' ἢ ΙΓ'; Ὁ κ. Σπ. Λάμπρος, καθηγητὴς τῆς Ἑλλ. Ἱστορίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἀπαντῶν μὲς παρέπεμψε πρὸς τὸ ἐν τῷ Giornale d'Italia τῆς 15)28 Μαρτίου δημοσιευθὲν

σχετικὸν ἄρθρον του, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐξηγεῖ ὅτι μόνον ἑνδεκα εἰσὶν οἱ αὐτοκράτορες τοῦ Βυζαντίου Κωνσταντῖνοι, ἄρα ὁ Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος Δραγάσης ἦτο πρᾶγματι ΙΑ'. Τινὲς ἱστορικοὶ καὶ νομισματολόγοι ὑπολογίζουσι καὶ τοὺς συμβασιλεύεις καὶ κατὰ τοιοῦτον τρόπον δύναται ὁ ἀριθμὸς νὰ αὐξηθῇ μέχρι ΙΕ'.

Ὁ κ. Γ. Σωτηριάδης καθηγητὴς τῆς Γενικῆς Ἱστορίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἤρκεσθη νὰ ἀπαντήσῃ ἡμῶν ἀριθμητικῶς ὡς ἐξῆς:

Α'. Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας († 21 Μαΐου 337)

Β'. » ὁ πρεσβύτερος υἱὸς του. († 9

'Απριλίου 340)

Γ'. Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς τοῦ Ἡρακλείου, ἐπὶ μα-

κρόν συμβασιλεύσας μετὰ τοῦ πατρὸς († 24 Μαΐου 641). Τὸν διεδέχθη ὁ υἱὸς τοῦ Κωνσταντίνου (641—668).

Δ'. Κωνσταντίνος ὁ υἱὸς τοῦ Κωνσταντίνου, ὁ Πωγωνάτος. (668—685).

Ε'. Κωνσταντίνος ὁ ἐπικληθεὶς Κοπρώνυμος ὑπὸ τῶν Εἰκονολατρῶν. (741—775).

Σ'. Κωνσταντίνος ὁ υἱὸς τοῦ Λέοντος Δ'. ἀποθανόντος 8 Σεπτεμβρίου 780. Ὑπὲρ αὐτοῦ ἀνηλίκου βασιλεύει ἡ μήτηρ του Εἰρήνη ἡ Ἀθηναία. Ἐτυφλώθη κατὰ διαταγὴν τῆς μητρὸς του. (15 Αὐγούστου 797).

Ζ'. Κωνσταντίνος ὁ υἱὸς Λέοντος τοῦ Σοφοῦ ἀπὸ 11 Μαΐου 912. Ὡς ἀνήλικος κηδεμονεῖται ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Λέοντος Ἀλεξάνδρου (912—913). Κατόπιν ἀντιβασιλεία (913) ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Πατριάρχου. Τὴν ἀντιβασιλείαν προσεπάθησε νὰ καταργήσῃ ὁ Κωνσταντίνος Δούκας, ἀνακηρυχθεὶς αὐτοκράτωρ, ἀλλ' ἐξωλοθευθὴ αὐτὸς καὶ τὸ γένος του ὑπὸ ἐνὸς τῶν μελῶν τῆς Ἀντιβασιλείας. Ἐνῆλιξ ἐκηρύχθη ὁ Κωνσταντίνος Ζ' ἡ Πορφυρογέννητος (25 Μαρτίου 919). Ἀπέθανε τὸ 959. Κατόπιν βασιλεύει ὁ υἱὸς τοῦ Ρωμανὸς Β' (959—963). Τοῦτου τοῦ Ρωμανοῦ Β' υἱοὶ εἶνε ὁ Βασίλειος καὶ Κωνσταντίνος· καὶ ὁ μὲν Βασίλειος εἶνε ὁ Βασίλειος Β' ὁ Βουλγαροκτόνος (976—1025), μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ Βασιλείου βασιλεύει ὁ ἀδελφὸς του:

Η'. Κωνσταντίνος (1025—1028).

Θ'. Μονομάχος νυμφευθεὶς τὴν Ζωήν. (1042—1054).

Ι'. Κωνσταντίνος Δούκας διάδοχος τοῦ Ἰσαὰκ Κομνηνοῦ βασιλεύσας (1059—1067).

ΙΑ'. Κωνσταντίνος ὁ Παλαιολόγος υἱὸς Ἰωάννου Η' τοῦ Παλαιολόγου, 6 Ἰανουαρίου 1449 ἔλαβεν ἐν τῷ ἀνακτόρῳ τοῦ Μυσιθρᾶ τὸ αὐτοκρατορικὸν διάδημα. († 1453).

ΙΒ'. Κωνσταντίνος ὁ υἱὸς Γεωργίου Α'. (1913—).

★

Ὁ κ. Θεόδ. Βελικανίτης, ὁ γνωστὸς φιλόστροφ συγγραφεύς, ὑποστηρίζει ὅτι ὁ Παλαιολόγος ἦτο II' ἀριθμῶν ὡς ἐξῆς τοὺς Αὐτοκράτορας Κωνσταντίνους:

- 1) Κωνσταντίνος ὁ Μέγας († 337).
- 2) » ὁ Νεώτερος († 340).
- 3) » ὁ υἱὸς τοῦ Ἡρακλείου († 641).
- 4) » ὁ Πωγωνάτος († 685).
- 5) » ὁ Κοπρώνυμος († 775).
- 6) » ὁ υἱὸς τοῦ Λέοντος Δ' († 797).
- 7) » ὁ Πορφυρογέννητος († 959).
- 8) » ὁ υἱὸς Ρωμανοῦ τοῦ Λεκαπηννοῦ († 946).
- 9) » († 1028).
- 10) » ὁ Μονομάχος († 1054).
- 11) » Δούκας († 1067).
- 12) » ὁ υἱὸς τοῦ Πορφυρογέννητου († 1078).
- 13) » ὁ Παλαιολόγος († 1453).

Συνεπῶς ὁ νέος Βασίλειος δέον νὰ ὀνομασθῇ ΙΑ'. Οἱ ἀριθμοῦντες 12 τοὺς αὐτοκράτορας περιπίπτουσιν εἰς ἱστορικὴν ἀνακρίβειαν, καθότι παραλείπωσι δύο αὐτοκράτορας, τὸν Κωνσταντίνον Η' υἱὸν τοῦ Λεκαπηννοῦ, καὶ τὸν Κωνσταντίνον ΙΒ', τὸν υἱὸν τοῦ Δούκας. Καὶ ἄλλος Κωνσταντίνος ἔλαβε τὸν ἀριθμὸν Γ'. ἀπλοῦς στρατιώτης, ἐν αἱ Ρωμαῖκα Λεγεῶνες περιέβαλον διὰ τῆς αὐτοκρατορικῆς πορφυρᾶς ἐν Βρεττανίᾳ, ἀλλὰ δὲν ἀνεγνωρίσθη ὡς τοιοῦτος. Συνεπῶς μένουσι οἱ βασιλεύσαντες Κωνσταντῖνοι δέκα τρεῖς.

Εἰς τὸ Ἱστορικὸν Λεξικὸν Λαρούς ὁ Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος (1448—1453) φέρεται ΙΓ'. Εἰς

τὸ Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικὸν Μπάρτ, ἐνθ' ἀναγράφεται ὅτι ἦσαν 13 οἱ Κωνσταντῖνοι, ὁ Παλαιολόγος φέρεται ΙΑ'. Εἰς τὸ Ἱστορικὸν Λεξικὸν Οἰκονομοπούλου φέρεται ΙΓ'.

Ὁ κ. Α. Ἀδαμαντίου, καθ. τῆς Βυζαντινῆς τέχνης, συμφωνεῖ μετὰ τοῦ κ. Λάμπρου, φρονῶν ὅτι ὁ ἀρμοδιώτερος ἀριθμὸς εἶνε ὁ ΙΒ'. Τοὺς ἀριθμοὺς εἰς τοὺς Βυζαντινοὺς βασιλεῖς δὲν ἔδωσαν οἱ Ἱδιοὶ, οὔτε ἡ Σύγκλητος, ἀλλὰ μεταγενέστεροι χρονολόγοι καὶ διὰ τοῦτο κυριάζεται ὁ ἀριθμὸς, ἀναλόγως τῆς ἀτομικῆς ἐκάστου κρίσεως.

Ἐν γένει οἱ πλεῖστοι δὲν δίδουν μεγάλην σημασίαν ἂν ὁ νέος Βασίλειος ὀνομασθῇ ΙΒ'. χωρὶς κατὰ τὴν ἱστορικὴν ἀλήθειαν νὰ εἶνε ὄντως ΙΒ'. Ἀρκεῖ ὅτι τὸ ΙΒ' ἡ ἀδεικνύει συνέχειαν τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας, εἰς πεῖσμα τοῦ κ. Καβάδίου ὅστις εἶχε τὴν παράδοξον, ὡς ὁ ἴδιος ὀνόμασε, παράλογον δ' ὄντως, γνώμην ὅτι ἡ νεωτέρα Ἑλλάς μόνον μὲ τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα συνδέεται καὶ οὐχὶ πρὸς τὸ Βυζάντιον.

Οἱ κ. κ. Μενάρδος καὶ Γ. Χατζηδάκις συμφωνοῦν καὶ οὗτοι πρὸς τὴν πλειοψηφούσαν γνώμην, ὅτι δέον ὁ Βασίλειος Κωνσταντῖνος νὰ ὀνομασθῇ ΙΒ'.

Ὁ κ. Γ. Κρέμος καθηγητῆς ἀπέστειλεν ἡμῖν τὴν ἐξῆς ἀπάντησιν:

Εὐχαρίστως ἀποκρίνομαι πρὸς τὸ ὑμέτερον ἐρώτημα περὶ τοῦ τίνα ἀριθμητικὴν τάξιν κατέχει ὁ νῦν βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων Κωνσταντῖνος ἐν τῇ ἀναγραφῇ τῶν ὁμωνύμων αὐτῷ βασιλέων τῆς Ἑλληνικῆς αὐτοκρατορίας.

Γνωστὸν ὅτι, ὅπως ὁ ὀλίκος ἀριθμὸς τῶν συμπαντῶν αὐτοκρατόρων τῆς Κωνσταντινουπόλεως παρ' ἄλλοις ἄλλως φέρεται, οὕτω καὶ ὁ τῶν ἐν αὐτοῖς Κωνσταντίνων. Τί τὸ αἷτιον τῆς διαφορᾶς ταύτης; Πρὶν ἢ ἀπαντήσω πρὸς τὸ ἐρώτημα τοῦτο, καταλέγω πάντας τοὺς Κωνσταντίνους αὐτοκράτορας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅπως ἀσφαλῶς ὑμῖν λυθῇ τὸ ὑποβληθέν μοι ἐρώτημα. Κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην εἶναι οὗτοι:

Α'. Φλαύιος Οὐαλέριος Κωνσταντῖνος, ὁ μέγας ἐπικαλούμενος, υἱὸς Κωνσταντίνου Χλωροῦ καὶ τῆς Ἑλένης ἄρξας 30 ἔτη καὶ 9 μῆνας καὶ 27 ἡμέρας. (306—337).

Β'. Φλαύιος Κλαύδιος Κωνσταντῖνος, ὁ νεώτερος ἐπικαλούμενος, πρεσβύτερος υἱὸς τοῦ Α' Κωνσταντίνου ἄρξας ἐπὶ 3 περὶπου ἔτη. (337—340).

Γ'. Φλαύιος Ἀνίκιος Κωνσταντῖνος Τιβερίος ὁ Θραξ ἄρξας ἐπὶ 3 ἔτη καὶ 4 μῆνας. (578—582).

Δ'. Κωνσταντῖνος, ὁ νεώτερος Ἡρακλειὸς ἐπικαλούμενος, υἱὸς τοῦ Ἡρακλείου καὶ τῆς πρώτης αὐτοῦ γυναικὸς Εὐδοξίας ἄρξας ἐπὶ 3 μῆνας καὶ τινὰς ἡμέρας. (641).

Ε'. Κωνσταντῖνος, ὁ Ἡρακλειωνᾶς ἐπικαλούμενος, υἱὸς τοῦ Ἡρακλείου καὶ τῆς δευτέρας αὐτοῦ γυναικὸς Μαρτίνης ἄρξας 6 μῆνας. (641).

Σ'. Κωνσταντῖνος, ὁ Πωγωνάτος ἐπικαλούμενος, υἱὸς τοῦ Κωνσταντίνου Β' ἄρξας ἐπὶ 17 σχεδὸν ἔτη. (668—685).

Ζ'. Κωνσταντῖνος, ὁ Κοπρώνυμος καὶ Καβαλλῖνος ἐπικαλούμενος, υἱὸς Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου ἄρξας ἐπὶ 24 ἔτη καὶ 26 ἡμέρας. (741—775).

Η'. Κωνσταντῖνος υἱὸς Λέοντος Δ' καὶ τῆς Εἰρήνης ἄρξας μετὰ μὲν τῆς μητρὸς ἐπὶ 10 ἔτη (780—790), μόνος δὲ 7. (780—797).

Θ'. Κωνσταντῖνος, υἱὸς πιθανῶς Μιχαὴλ τοῦ Β'. καὶ τῆς δευτέρας γυναικὸς αὐτοῦ Εὐφροσύνης ἄρξας μετὰ τοῦ Θεοφίλου (829—842), υἱοῦ τῆς πρώτης

γυναϊκὸς τοῦ Μιχαὴλ Β'. Θέζλας ἀδελφὸν ἐπὶ πόσον χρόνον.

Ι'. *Κωνσταντῖνος*, υἱὸς Βασιλείου τοῦ Μακεδόνος (867—886) καὶ τῆς Εὐδοκίας ἄρξας μετὰ τοῦ πατρὸς ἐπὶ 10 ἔτη. (868—878).

ΙΑ'. *Κωνσταντῖνος*, ὁ *Πορφυρογέννητος* ἐπικαλούμενος, υἱὸς Λέοντος, τοῦ σοφοῦ ἐπικαλουμένου, καὶ τῆς Ζωῆς ἄρξας (ἐπὶ τινα χρόνον καὶ μετὰ Ρωμανοῦ) (ἄρξαντος 920—944) ἐπὶ 46 ἔτη καὶ 5 μῆνας. (913—959).

ΙΒ'. *Κωνσταντῖνος*, υἱὸς Ρωμανοῦ τοῦ Β', καὶ τῆς Θεοφανοῦς ἄρξας ἐπὶ 49 ἔτη μετὰ Βασιλείου, τοῦ ἐπικαλουμένου *Βουλγαροκτόνου* (976—1025), καὶ μόνος ἐπὶ 3 ἔτη. (976—1028).

ΙΓ'. *Κωνσταντῖνος*, ὁ *Μονομάχος* ἐπικαλούμενος, ἔλκων τὸ γένος ἐξ οἴκου πατριζίων ἄρξας ἐπὶ 42 ἔτη καὶ 7 μῆνας. (1042—1055).

ΙΔ'. *Κωνσταντῖνος*, *Δούκας* ἐπικαλούμενος, υἱὸς τοῦ Ἀνδρονίκου πατριζίου ἄρξας ἐπὶ 7 ἔτη καὶ 6 μῆνας περίπου. (1059—1067).

ΙΕ'. *Κωνσταντῖνος*, *Δούκας* ὁ νεώτερος, υἱὸς τοῦ εἰρημένου Κωνσταντίνου Δούκα καὶ τῆς Εὐδοκίας (Εὐδοκίας κατ' ἄλλους) ἄρξας ἐπὶ 10 ἔτη καὶ 10 μῆνας καὶ 10 ἡμέρας περίπου· ἦτοι μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ Μιχαὴλ καὶ Ἀνδρονίκου ὑπὸ κηδεμόνα τῆν μητέρα ἐπὶ 7 μῆνας καὶ 10 ἡμέρας (ἀπὸ 21 Μαΐου—31 Δεκεμβρίου τῷ 1067)· εἶτα δὲ μετὰ τῶν αὐτῶν καὶ τοῦ πατριοῦ αὐτοῦ Ρωμανοῦ, *Διογένης* ἐπικαλουμένου, ἐπὶ 4 ἔτη καὶ τρεῖς μῆνας (1067—1072) καὶ ἔπειτα μετὰ μόνου τοῦ πρεσβυτέρου αὐτοῦ ἀδελφοῦ Μιχαὴλ Ζ', *Παραπνίκη* ἐπικαλουμένου, ἐπὶ 6 περίπου ἔτη (1072—1078). (1067—1078).

ΙΣ'. *Κωνσταντῖνος*, ὁ *Παλαιολόγος*, τοῦ πύκλιν *Δραγάσης* ἢ *Δραγάσης* ἢ *Δράγουσις* ἢ *Δραγώσης* ἢ *Δρακόσης* (*Dracossēs*), υἱὸς Ἰωάννου Η'. ἄρξας ἐπὶ 4 ἔτη, 2 μῆνας καὶ 17 ἡμέρας (ἀπὸ 12 Μαρτίου 1449) ἢ ἀπὸ τῆς ἀναρρώσεως αὐτοῦ (ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1448) ἐπὶ 4 ἔτη, 6 μῆνας καὶ 29 ἡμέρας. (1448—1453).

Οὗτοι μὲν οἱ αὐτοκράτορες τῆς Κωνσταντινουπόλεως Κωνσταντῖνοι. Ἐκ τούτων ἄλλοι τε καὶ ὁ αὐδαιμὸς φίλος ἡμῶν Κάρολος Ὁπριος (Κ. Ηοφ) ὁ

θεμελιωτὴς τῆς τοῦ Μεσαίωνος ἑλληνικῆς ἱστορίας, μηδαμῶς δὲ τῆς Βυζαντιανῆς, ἀποκλείοντες τοῦ βυζαντιανοῦ θρόνον *πέντε Κωνσταντῖνους* ἀριθμοῦσι τὸν τελευταῖον αὐτοκράτορα Κωνσταντῖνον τὸν Παλαιολόγον ὡς ΙΑ'. Ἄλλοι δὲ τινες ἐλαττοῦσιν ἔτι μᾶλλον τὸν ἀριθμὸν τῶν αὐτοκρατόρων Κωνσταντῖνων τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐμὴν κρίσιν ἡ ἐλάττωσις αὕτη οὐδόλως ἐρεΐδεται ἐπὶ ἱστορικῶν θεμελίων, ὥς ἀλλαχοῦ τρανότατα καταδειχθήσεται, ὅση μοι δύναμις.

Ὅπως δὲ πλημμελὴς ἡ ἐλάττωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Κωνσταντῖνων αὐτοκρατόρων, οὕτω πλημμελεστάτη καὶ ἡ προσθήκη Φλαυίου Κλαυδίου Κωνσταντῖνου τινὸς ὁμωνύμου μόνον τῷ πρεσβυτέρῳ υἱῷ τοῦ Α' Κωνσταντῖνου. Ὁ προσιθιόμενος οὗτος Κωνσταντῖνος διακρίθῃς ἐπὶ Ὀνορίῳ (393 (395)—423) αὐτοκράτορος τοῦ δυτικοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους, ὡς ἄριστος πολεμιστὴς ἀπλοῦς ὢν στρατιώτης καὶ ἀνακηρυχθεὶς ἐξ ἀνάγκης συνάρχων αὐτῷ καὶ μετ' οὗ πολὺ φονευθεὶς οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει πρὸς τὸ Ἀνατολικὸν κράτος, ἥτοι τὴν ἑλληνικὴν αὐτοκρατορίαν, δι' ὃ καὶ οὐδὲν ἔχει τις εἰπεῖν περὶ αὐτοῦ· οἱ δὲ βουλόμενοι ἵνα καὶ αὐτὸν τάξωσιν ἐν τοῖς Κωνσταντῖνοις τῆς ἑλληνικῆς αὐτοκρατορίας ἀναντιλέξτως πλανῶνται.

Ἐν τέλει δὲ σημειωτέον, ὅτι οὐκ ὀλίγα τῆς χρονολογίας τῶν αὐτοκρατόρων τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ διὰ τῆς τῶν Κωνσταντῖνων ἐν τοῖς κατ' ἑκαστα εἶναι συντεταραγμένα καὶ συγκεχυμένα, καθ' ὅσον τοιαῦτα εἶναι καὶ αἱ πηγαί· διὰ τοῦτο δὲ καὶ πολλὰ σὺτῆς ἐπιδέονται ἔτι μείζονος ἐπιστάσεως. Τὸ δὲ λαμβάνειν ταῦτα *ἀνεξέταστος* παρὰ τούτων ἡ ἐκείνων τῶν γνωρίμων νεωτέρων ἱστορικῶν, οἷον Le Beau, Rollin, Gibbon, Schlosser, Finlay, Hertzbeg, Zinkeisen, Ηοφ κ.τ.λ. ὡς ποιοῦσι παρ' ἡμῶν οἱ πολλοί, ἥιστα συντελεῖ εἰς διάλυσιν τῆς ἐξ ἀγνοίας ἀχλὺς, ἥτις εἶναι κεχυμένη ἐπὶ τῶν πλείστον πραγμάτων τῆς ἱστορίας τῆς ἑλληνικῆς αὐτοκρατορίας καὶ διὰ καὶ πρὸ πάντων τῆς τῶν ἄρξάντων ἐπὶ 1147 ἔτη αὐτοκρατορῶν.

Γ. Κρέμος

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ *)

Κάποιος σοφὸς Ραββῖνος ἐδημοσίευσεν ἄρθρον ἐσχάτως, εἰς τὸ ὁποῖον πειράζεται νάποδείξη, ὅτι εἰς τὰ ἱερὰ βιβλία τῶν Ἑβραίων, τὴν Βίβλον καὶ τὸν Ταλμουδ γίνονται ὑπαινιγμοὶ περὶ τῶν σημερινῶν ἐφευρέσεων, τηλεγράφου, σιδηροδρόμου, αὐτοκινήτων, συστήματος τοῦ Κοπερνίκου, ἀλεξικεραυνοῦ. Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη προφητεύει τὴν ἐφεύρεσιν τοῦ ἀεροπλάνου λέγουσα ὅτι θὰ περιπατήσωμεν «ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων», δίδει νύξιν περὶ τῆς μελλούσης ἐφευρέσεως τοῦ αὐτοκινήτου τηλεγράφου λέγουσα ὅτι ὁ ἄνθρωπος θὰ κάμῃ «τοὺς ἀνέμους ταχυδρόμους αὐτοῦ καὶ τοὺς σπινθήρας ἀγγελιαφόρους του». (Ψαλμοὶ 104).

Ἐν τούτοις, ἂν εἰς τινα σημεῖα τὸ παρελθὸν ἔχει τίτλους τιμῆς προαγγέλου ἀπέναντι τοῦ παρόντος, αἱ μεγαλειότητες καὶ πρακτικώτεραι ἐφευρέσεις ἐγένοντο τὸν ΙΘ' αἰῶνα, ὁ δὲ Κ'. ὃν διανύομεν ἀσφαλῶς θὰ υπερβάλῃ τὸν προηγούμενον αὐτοῦ.

Αἱ ἐφευρέσεις πολλαπλασιάζονται· τὸ ἀποδεικνύει

ἡ στατιστικὴ. Αἱ αἰτήσεις πτυχίων εὐρεσιτεχνίας ἐν Ἀγγλίᾳ λ. γ. σηματοῦσι μεγάλην αὐξησιν τοῦ 1912 ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ 1911 καὶ τὸ 1911 παρουσιάζει ἐπίσης αὐξησιν μεζῶνα τοῦ 1910, ὅτε μόνον ἐν Ἀγγλίᾳ ἀνέβη ὁ ἀριθμὸς πτυχίων εὐρεσιτεχνίας εἰς 30,403.

Τὸ 1912 ἀποδεικνύει ἄρ' ἐτέρου τὴν τάσιν τῶν ἐφευρετῶν πρὸς τοὺς κινητήρας ἐσωτερικῆς καύσεως καὶ τὰ ἐξαρτήματά των ὡς ἐξακριβωτὰς ἐλαίου καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἡ κατηγορία αὕτη παρέσχε τὸν μεγαλεῖτερον ἀριθμὸν αἰτήσεων πτυχίων. Ἐπονται αἱ περὶ αὐτοκινήτων ἐφευρέσεις καὶ αἱ ἐφαρμογαὶ τοῦ ἤλεκτρισμοῦ.

Ὁ Edison ἔχει τὸ ρεκόρ τῶν ἀνακαλύψεων, κατέχων δεκάδας διπλωμάτων εὐρεσιτεχνίας. Ἀλλὰ δὲν εἶνε μόνον αὐτὰ.

Ἰδοὺ τί εἶπε κάποτε εἰς τὸ περιοδικὸν «Κοσμοπολίταν Μάγκαζιν», ἐρωτηθεὶς ποῖαι ἐφευρέσεις θὰ εἶνε δυνατόν νὰ γίνουσι προσεχῶς.

— Διὰ τὴν κατασκευὴν ὅλων ἀνεξαρτέτως τῶν ἐπιπλῶν ὁ χάλυψ θὰ ἀντικαταστήσῃ τὸ ξύλον. Τὰ ἐκ

*) Τέλος.